

som det havde været nødvendigt at afholde for at opnå salg af varer, tjenesteydelser m.v. i et fremmed land.

Ved lov nr. 1097 af 29. december 1997 er der gennemført en ændring af ligningsloven, der indebærer, at fradragsretten for udgifter til bestikkelse er ophævet med virkning for udgifter, der afholdes i indkomstår, der påbegyndes den 1. januar 1998 eller senere. Opfølgningen har bl.a. baggrund i OECD's anbefalinger om at afskære fradragsretten som led i indførelse af et globalt forbud mod aktiv bestikkelse, jf. ovenfor pkt. 4.3.

4.6.7. Regler om bestikkelse i *private retsforhold* (returkommission) findes i straffelovens § 299, nr. 2.

Efter § 299, nr. 2, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder den, som, uden at betingelserne for at anvende § 280 om mandatsvig foreligger, ved varetagelse af en andens formueanliggender for sig selv eller andre af tredjemand modtager, fordrer eller lader sig tilsige en formuefordel, hvis modtagelse skal holdes skjult for den, hvis anliggende modtageren varetager, såvel som den, der yder, lover eller tilbyder en sådan fordel.

§ 299, nr. 2, omfatter f.eks. tilfælde, hvor en person med tredjemand har indgået aftale om køb og salg af en ting, der tilhører hvervgiveren, eller om leverancer til og fra denne, på økonomiske vilkår, der i sig selv ligger inden for hvervgiverens betingelser eller forudsætninger, men hvor hvervgiveren er ubekendt med, at der er ydet eller tilbudt repræsentanten eller andre en formuefordel.

Bestemmelsen indebærer, at der alene kan straffes i tilfælde, hvor det er aftalt eller forudsat, at forholdet skal holdes skjult for den, hvis anliggende varetages. Bestemmelsen har til formål at beskytte hvervgiveren mod den risiko, der kan være for, at repræsentanten i en sådan situation ikke varetager hvervgiverens interesser på en loyal måde. Det kræves ikke, at hvervgiveren lider et formuetab.

Alene ydelser af økonomisk art omfattet af § 299, nr. 2, jf. udtrykket »formuefordel«. Bestemmelsen adskiller sig herved fra §§ 122 og 144, der både omfatter økonomiske og andre fordele, jf. udtrykket »gave eller anden fordel« og pkt. 4.4.2.

Desuden skal der i bestemmelsen indfortolkes et sædvanligt forbehold om forholdets retsstridighed, jf. pkt. 4.6.4. om straffelovens § 144, der udtrykkeligt kræver, at modtagelsen m.v. skal være »uberettiget«. Det indebærer, at der ved vurderingen af forholdets strafbarhed skal tages hensyn til kutymemæssige eller rent konkrete forhold, som bevirker, at modtagelsen m.v. af en formuefordel ikke kan anses for retsstridig (utilbørlig).

Efter straffelovens § 305, stk. 1, påtales overtrædelser af § 299, nr. 2, kun efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale.

4.7. Justitsministeriets overvejelser

4.7.1. Bestikkelse i offentlig tjeneste eller hverv

4.7.1.1. Som det fremgår af gennemgangen af retsakterne (konventioner m.v.) ovenfor i afsnit 4.1 - 4.4, er det et fælles træk, at landene forpligtes til i større eller mindre omfang at udstrække kriminaliseringen af *aktiv bestikkelse* til også at omfatte bestikkelse af personer, der virker i udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv.

Kredsen af de personer uden for landets egen offentlige tjeneste, som det skal være strafbart at bestikke, er imidlertid ikke afgrænset på samme måde i de pågældende retsakter.

Første protokol til svigskonventionen og EU-bestikkelseskonventionen er begrænset til EU-lande og EU-institutioner. Disse to retsakter forpligter f.eks. til at kriminalisere bestikkelse af en tjenestemand i en anden EU-medlemsstat eller af en fællesskabstjenestemand. De forpligter derimod ikke til at kriminalisere bestikkelse af en tjenestemand i et land uden for EU eller af en ansat ved internationale organisationer som f.eks. FN og NATO. Om medlemmer af EU-kommisjonen m.v. henvises til pkt. 4.7.1.3 nedenfor.

En sådan personel begrænsning er ikke indeholdt i OECD-bestikkelseskonventionen, der udelukkende angår bestikkelse af udenlandske tjenestemænd. Efter OECD-bestikkelseskonventionens artikel 1, stk. 4, litra a, omfatter begrebet »udenlandsk tjenestemand« således (1) enhver, der som ansat eller folkevalgt varetager et hverv inden for lovgivning, forvaltning eller domstolene i et andet land, (2) enhver, der udøver en offentlig funktion for et land, herunder en offentlig styrelse eller en statsvirksomhed, samt (3) enhver ansat i eller repræsentant for en offentlig international organisation, jf. pkt. 4.3. Efter ordlyden er OECD-konventionen på det sidstnævnte punkt ikke begrænset til offentlige internationale organisationer, som det pgl. land selv er medlem af.

Europarådets korruptionskonvention indeholder heller ikke en personel begrænsning. I forhold til personer uden for landets egen offentlige tjeneste indeholder konventionen pligt til at kunne straffe aktiv bestikkelse, når handlingen omfatter følgende personer: (1) en tjenestemand i en anden stat, (2) en person, der er medlem af en offentlig forsamling med lovgivende eller administrativ myndighed i en anden stat, (3) en tjenestemand eller kontraktansat i henhold til vedtægten for en offentlig international eller overnational